

Praskie zawody, czyli rzemieślnicza Praga

ZORGANIZOWANA AKTYWNOŚĆ W ŚRODOWISKU
25.02.2021

Muzeum Warszawy

W ramach dzisiejszych zajęć ze zorganizowanej aktywności w środowisku czeka nas lekcja muzealna z Muzeum Warszawy o temacie *Praskie zawody, czyli rzemieślnicza Praga*.

Muzeum Warszawy zostało powołane w 1936 roku. Jego siedzibą główną jest 11 zabytkowych kamienic na Rynku Starego Miasta, wpisanych od 1980 roku na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Muzeum Warszawy to także 9 oddziałów:

- Muzeum Warszawskiej Pragi,
- Muzeum Woli,
- Centrum Interpretacji Zabytku,
- Muzeum Farmacji,
- Muzeum Drukarstwa,
- Korczakianum,
- Barbakan,
- Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry
- Muzeum Ordynariatu Polowego.

Od 80 lat naszą misją jest gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów związanych z Warszawą. Muzeum prowadzi działalność wystawienniczą, badawczą, wydawniczą, edukacyjną oraz kulturalną.

**MUZEUM
WARSZAWY**

<https://muzeumwarszawy.pl>

<https://muzeumpragi.pl>

RZEMIEŚNIK

Powszechnie rzemieślnikiem określa się **osobę, która wykonuje obiekty rzemieślnicze z użyciem własnych rąk, wiedzy i umiejętności manualnych.**

Ścieżka edukacyjna różnego rodzaju rzemieślników była szczegółowo zaplanowana już od XIII w., kiedy to w Polsce pojawiły się pierwsze **cechy rzemieślnicze**. Dziś, aby wykonywać fach rzemieślnika, nie trzeba już przechodzić edukacyjnego schematu ustalonego przed wiekami. Wystarczy założyć prywatną działalność i zdobyć wiedzę na warsztatach lub za pomocą materiałów w internecie (a nawet dopiero podczas wykonywania pierwszych zleceń!), by nosić miano rzemieślnika.

Jednak nie każdy zawód może być rzemiosłem. Zgodnie z definicją - **rzemiosło** to drobna wytwórczość obejmująca wykonywanie i naprawianie przedmiotów użytkowych ręcznie lub prostymi narzędziami. Czyli np. osoba malująca obrazy będzie artystą (tworzy sztukę) a nie rzemieślnikiem. Ale, czy na pewno?

RZEMIOSŁO A SZTUKA

>>><https://www.youtube.com/watch?v=m0DJlBbDYII><<<

ZAWODY RZEMIEŚNICZE

Każdy z nas zna nazwy różnych zawodów rzemieślniczych- rzemieślnikiem będzie fotograf, fryzjer, makijażystka, murarz, blacharz, optyk, stolarz, elektryk czy nawet baca.

Rozwiązując wykreślankę, znajdziecie nazwy mniej popularnych zawodów rzemieślniczych, które, do niedawna zapomniane, na nowo się odradzają i coraz częściej można je spotkać.

Link do wykreślanki on-line:

[>>>https://learningapps.org/watch?v=pxmhh8vvn21<<<](https://learningapps.org/watch?v=pxmhh8vvn21)

Wersja do druku znajduje się na następnej stronie.

Zawody rzemieślnicze

M	E	H	D	I	O	S	D	Y	D	Y	A	L	U	W	Ś	Z	G	L	A	W	I	S
D	B	G	P	U	E	D	M	S	G	J	R	S	D	T	L	C	U	O	A	L	U	M
C	L	M	E	F	T	I	C	H	U	K	R	A	G	T	U	J	P	G	E	R	A	A
B	K	W	B	A	F	T	K	D	M	S	B	M	R	M	S	M	S	I	I	K	J	K
P	O	O	M	E	T	U	T	T	Z	J	E	W	A	D	A	N	K	Z	I	R	M	L
G	D	W	S	D	Z	E	L	S	Z	I	I	N	W	B	R	W	W	K	U	H	W	B
O	J	W	J	F	N	E	D	K	U	Ś	N	I	E	R	Z	A	B	Z	G	J	I	A
I	D	A	T	K	B	P	J	I	K	Y	T	O	R	R	J	G	F	R	Y	D	E	M
O	W	P	K	A	M	I	E	N	I	A	R	Z	L	S	O	Z	B	Z	J	D	S	N
O	P	R	M	L	R	K	D	L	Y	E	O	I	D	B	D	C	D	Z	S	E	Z	P
Z	S	Z	S	E	U	U	Y	N	K	I	L	R	P	Y	H	F	K	A	M	O	Y	N
Ł	D	D	D	T	K	F	B	R	A	F	I	T	E	R	K	A	F	N	K	D	A	A
O	B	U	W	N	I	K	C	M	P	U	G	U	L	C	W	S	K	R	B	C	W	O
T	Y	N	R	I	E	S	M	Z	E	G	A	R	M	I	S	T	R	Z	Z	Y	W	N
N	N	O	J	K	J	E	K	C	L	B	T	E	M	D	M	E	A	G	O	L	P	N
I	P	U	C	W	E	C	O	H	U	U	O	K	J	N	D	E	W	I	L	J	S	D
K	B	U	S	H	O	D	W	Z	S	E	R	J	D	T	A	P	I	C	E	R	Y	E
R	R	S	S	T	O	L	A	R	Z	R	G	H	G	P	C	L	E	Z	T	K	N	K
R	F	K	N	J	J	T	L	M	N	U	U	K	U	O	I	P	C	I	E	Ś	L	A
H	Z	R	Y	Y	O	T	I	R	I	U	D	K	G	K	G	F	N	S	F	N	G	R
D	W	K	C	O	L	B	R	U	K	A	R	Z	F	W	U	F	C	T	I	M	W	Z
B	K	N	E	W	U	M	F	M	K	N	C	W	T	T	I	G	T	R	C	T	P	E
U	N	I	R	D	P	H	L	M	G	M	D	H	K	I	I	E	P	N	A	R	Y	U

BRUKARZ

CIEŚLA

DEKARZ

GRAWER

INTROLIGATOR

KAMIENIARZ

KOWAL

KRAWIEC

OBUWNIK

STOLARZ

ŚLUSARZ

ZDUN

ZEGARMISTRZ

ZŁOTNIK

KALETNIK

KAPELUSZNIK

SNYCER

BRAFITERKA

KUŚNIERZ

TAPICER

ZAWODY RZEMIEŚLNICZE

Korzystając z własnej wiedzy i Internetu, połącz ze sobą nazwy zawodów rzemieślniczych z tym, czym się zajmują, dla przykładu:
fotograf - robienie zdjęć

brukarz	pokrywa i naprawia dachy
brafterka	naprawia zegary
cieśla	wykonuje dopasowane biustonosze
dekarz	wykonuje skórzane torby, paski, portfele itp.
grawer	obrabia kamienie
introligator	układa nawierzchnie z kostki brukowej
kaletnik	wytwarza buty dopasowane do danej osoby
kamieniarz	naprawia zamki, dorabia klucze itp.
kapelusznik	rytuje (odciska, wycina) litery i wzory
kowal	stawia piece
krawiec	robi kapelusze
kuśnierz	szyje ubrania
obuwnik	wykonuje drewniane elementy konstrukcji budynku
snycerz	robi z drewna meble i przedmioty codziennego użytku
stolarz	rzeźbi w drewnie
ślusarz	oprawia książki i zdobi okładki
tapicer	tapiceruje (okłada materiałem) meble
zdun	wytwarza i naprawia przedmioty ze złota
zegarmistrz	szyje i naprawia futra
złotnik	wytwarza przedmioty z metalu, głównie z żelaza

RZEMIEŚLNICY WARSZAWSCY

Warszawskie pracownie rzemieślnicze mają zaskakująco długą historię. Połowa z nich powstała jeszcze w czasach zaborów, część korzeniami sięga połowy XIX wieku. Te zakątki dawnego klimatu, często mało znane nawet mieszkańcom miasta, to w większości firmy rodzinne, w których zawód przekazywany jest z pokolenia na pokolenie. Są żywymi śladami przeszłości, które zdawałoby się nie mają prawa istnieć w zburzonej w czasie wojny a potem przeoranej przez komunistyczne półwiecze Warszawie. A jednak do dziś, w ocalonych starych kamienicach Śródmieścia i Pragi, powstają ręcznie wyrabiane buty, gorsety, gipsowe stiuki, mosiężne lampy czy intarsjowane meble. Rzemieślnicze pracownie trwają na przekór i wbrew wszystkiemu, niczym ślady dawno zapomnianej cywilizacji. To świat pełen tajemniczych przedmiotów, dziwnych zapachów, dokumentów i zdjęć nierzadko pamiętających dziewiętnasty wiek.

Zapraszam do wysłuchania wywiadów z autorką książki i jej bohaterami.

<https://www.youtube.com/watch?v=2df6D8Ho2sQ>

Krótkie filmy o wybranych warszawskich pracowniach rzemieślniczych:

[https://youtube.com/playlist?](https://youtube.com/playlist?list=PLZTL2WWoRRidfGosxD19UmjrZd3tjhvR5)

[list=PLZTL2WWoRRidfGosxD19UmjrZd3tjhvR5](https://youtube.com/playlist?list=PLZTL2WWoRRidfGosxD19UmjrZd3tjhvR5)

MAPA PRASKICH RZEMIEŚNIKÓW

Klikając na zdjęcie mapy praskich rzemieślników, zostaniecie przeniesieni do strony, gdzie można zobaczyć mapę w powiększeniu lub można ją bezpłatnie pobrać i wydrukować.

- 18 PRZERÓBKI KRAWIECKIE D. FEDORCZYK**
Czynszowa 6/20 · 517 437 929 · pn-pt. 10-17, sb. 11-14
- 19 PRODUKCJA UBIORÓW J. BANDURSKI**
Żąbkowska 28 · 22 618 15 16 · 513 318 444 · pn-pt. 7-15
- ZEGARMISTRZOWIE**
- 20 PRACOWNIA ZEGARMISTRZOWSKA A. KORDALEWSKI**
Jagiellońska 12 (róg Kępcze) · 22 619 72 33 · pn-pt. 11-18
- 21 USŁUGI ZEGARMISTRZOWSKIE**
Żąbkowska 11 · 600 087 594 · pn-pt. 10-18
- 22 ZAKŁAD JUBILERSKI-ZEGARMISTRZOWSKI Z. MARCINIAK**
Żąbkowska 18 · 22 818 06 56 · pn-pt. 9-17 (oprócz czw.)
- JUBILERZY**
- 23 PRACOWNIA JUBILERSKA M. WINIAREK**
Jagiellońska 1 · 22 818 00 83 · pn-pt. 10-18, sb. 10-14
- 24 PRACOWNIA ZŁOTNICZA J. LAHODA**
Targowa 62/15 (iv podwórzu) · 510 800 700
pn-pt. 9-18 sb. 9-15
- 25 PRACOWNIA ZŁOTNICZA I GRAWERSKA KOGO K. KOBA**
Włodomska 15 · 22 670 111 02 · 606 12 98 28
pn-pt. 10-18
- TAPICERZY**
- 26 ZAKŁAD USŁUG TAPICERSKICH K. MARKIEWICZ**
11 Listopada 13 · 22 619 24 77 · 609 606 502
pn-pt. 8-18, sb. 8-14
- 27 PRACOWNIA TAPICERSKA L. SIERADZI**
Jagiellońska 30 · 502 358 496 · 22 619 08 91 · pn-pt. 9-18
- 28 PRACOWNIA TAPICERSKA I RENOWACJA MEBLI R. KUKULSKI**
Radzymińska 35 · 22 678 94 95 · 500 258 313
pn-pt. 7:30-17, sb. 9-13
- 29 ZAKŁAD TAPICERSKI M. WICHA**
Stalowa 2 · 22 818 73 70 · 506 372 899
pn-pt. 9-17, sb. 9-13
- 30 PRACOWNIA TAPICERSKA D. PURZYCKI**
11 Listopada 12 · 22 618 18 26 · 502 250 803 · pn-pt. 7-17
- RENOWACJA MEBLI**
- 31 GALERIA STARA PRAGA PRACOWNIA RENOWACJI MEBLI F. STANOWSKI**
Brzeska 6 · 22 619 40 87 · 601 214 564 · pn-pt. 9-18, sb. 9-14

- INTROLIGATORZY**
- 01 INTROLIGATORNIA M.J.G. PODWÓJCY**
Białostocka 7 · 22 670 12 72 · 790 014 485 · pn-pt. 8-16
- 02 INTROLIGATORNIA INTROPAKS. M. PELC**
11 Listopada 10 · 22 619 30 02 · 601 34 34 24 · pn-pt. 8-15
- SZEWCY**
- 03 SPECJALISTYCZNA SPÓŁDZIELNIA PRACY STOPA**
Ratuszowa 14 · 22 619 15 91 · pn-pt. 9-17
- 04 ZAKŁAD SZWEJSKI M. NIEMIEC**
Jagiellońska 2 · 606 179 180 · pn-pt. 10-18
- 05 ZAKŁAD SZWEJSKI R. WIETSKA**
Inżynierska 1 · pn-pt. 9-19, sb. 9-14
- CUKIERNICY I PIEKARZE**
- 06 PRACOWNIA CUKIERNICZA K. SIERSKI**
Targowa 18/34 · 22 818 13 22 · pn-pt. 10-18, sb. 10-14
- 07 PRACOWNIA CUKIERNICZA K. STRZAŁKOWSKI**
Kawczyńska 4 · 22 678 64 65 · pn-pt. 9-18, sb.-nd. 9-16
- 08 PIEKARNIA D. POZÓREK**
Jedkowska 2 · 22 818 16 26 · 668 525 528 · pn-pt. 5-12, sb. 5-12
- 09 PIEKARNIA „ZAJĄC W KAPUŚCIE” A. BRONKA**
Marcinińskiego 7/20 · pn-pt. 10-19
- 10 LODZIARNIA I MİD W. STOLARSKA**
Wileńska 9 · 605 455 507 · pn. 15-20, wt.-nd. 11-20
- KRAWCZY**
- 11 ZAKŁAD KRAWIECKI J. HŁASNY**
Wileńska 11 lok.74 · 22 619 37 46 · pn-pt. 8-18, sb. 8-13
- 12 PRACOWNIA KRAWIECKA**
Radzymińska 53 lok. 36 · 503 042 642 · pn-pt. 9-16
- 13 USŁUGI KRAWIECKIE J. OLIVINSKI**
Siedleca 27/31 · 22 678 86 04 · pn-pt. 10-19, sb. 10-14
- 14 USŁUGI KRAWIECKIE**
Bazarek przy Kawczyńskiej · pn-pt. 8-17, sb. 8-13
- 15 POPRAWKI I USŁUGI KRAWIECKIE B. TARABATA**
Mała 14/41 · 506 595 257 · pn-pt. 11-18, sb. 10-13
- 16 USŁUGI KRAWIECKIE**
Targowa 48 · 22 818 13 82 · pn-pt. 8-16, sb. 8-13
- 17 PRZERÓBKI KRAWIECKIE E. STEBNOWSKI**
Okrzez 28 · pn-pt. 10-18, sb. 9-13

Rzemieśnictwo z prawego brzegu są żywą częścią lokalnego dziedzictwa. Chcesz ich poznać, zobaczyć jak pracują, posłuchać ich historii? Muzeum Warszawskiej Pragi oddział Muzeum Warszawy prowadzi cykl spotkań i warsztatów, których bohaterami są tutejsi wytwórcy. Zapraszamy w każdy pierwszy czwartek miesiąca w ramach Praskich czwartków, czyli wydarzeń organizowanych w MWP.

Mapa Praskich Rzemieślników to już druga (po "Szlakiem Mistrzów Zolborza") publikacja Stowarzyszenia Miasto Jest Nasze, która ma na celu kultywowanie rzemiosła i wspieranie rzemieślników jako elementu tożsamości Warszawy.

Cel mapy nie jest czysto informacyjny. To także promocja znikającej kultury rzemieślników miejskich, których miastety ubywa z każdym rokiem.

Jeżeli wiesz o jakimś rzemieślniku, którego nie mamy na liście, lub jesteś rzemieślnikiem, napisz do nas: praga.polnoc@miastojestnasze.org.

facebook.com/mjn.pragapn
miastojestnasze.org

ZOBACZ TAKŻE
WERSJE INTERNETOWEJ MAPY NA:
RZEMIESLNICZY.MIASTOJESTNASZE.ORG

☉ - pracownia, który brały udział w cyklu „Wykonane na prawym brzegu”

- 32 RENOWACJA MEBLI TABO-GRAT T. SPOCINI**
Stalowa 59 · 22 818 59 03 · 608 589 106 · pn-pt. 6-15
- 33 CENTRUM RENOWACJI MEBLI ZE SKÓR, GALANTERII I ODZIEŻY SKÓRZANEJ „RENOSKÓR” L. HARDEJ**
Targowa 66 (Wileński paw.) · 22 618 17 55 · pn-pt. 10-18
- STOLARZE**
- 34 STOLARSTWO. FILAR I A. GRABINSKI**
Stalowa 67 lok.3 · 22 818 92 57 · pn-pt. 11-19
- 35 USŁUGI STOLARSKIE DREWNO-LUX**
Stalowa 65 · 22 619 54 77 · pn-pt. 8-17, sb. 8-13
- KUŚNIERZE**
- 36 KUŚNIERZ Z. WROCHNA**
Stalowa 15 · 504 192 286 · pn-pt. 11-18
- 37 PRACOWNIA KUŚNIERSKO-FUTRZARSKA J. KALISZEWSKI**
Jagiellońska 20 · 22 619 70 68 · pn-pt. 10-18, sb. 9-13
- SZKLARZE**
- 38 USŁUGI SZKLARSKIE - OPRAWA OBRAZÓW D. STOPCZYŃSKI**
Stalowa 12 · 504 742 231 · pn-pt. 9-17, sb. 9-13
- 39 USŁUGI SZKLARSKIE - OPRAWA OBRAZÓW LACHOWICZ**
Radzymińska 60 · 22 678 98 00 · 608 620 666
pn-pt. 8:30-17:30, sb. 9-13
- 40 ZAKŁAD SZKLARSKI T. OGONOWSKI**
Szwedzka 7 lok. 3 · 605 837 150 · pn-pt. 8-17, sb. 9-14
- 41 ZAKŁAD SZKLARSKI J. LITWINCZUK**
Żąbkowska 6 · 22 619 12 61 · 501 622 652 · pn-pt. 10-17
- NAPRAWY MASZYN DO SZYCIA**
- 42 NAPRAWA MASZYN DO SZYCIA C. ZEMBRZUSKI**
Wileńska 67 lok. 2A · pn-pt. 8-16
- 43 NAPRAWA MASZYN DO SZYCIA K. GETKA**
Targowa 62 lokal 85 w bramie · 609 318 680 · pn-pt. 9-16:30
- 44 NAPRAWA MASZYN DO SZYCIA A. DOBRZYŃSKI**
Targowa 48 · 22 818 13 82 · 502 268 871 · pn-pt. 8-16 sb. 8-13
- REKODZIEŁO**
- 45 PRACOWNIA CZAPEK I KAPELUSZY K. CIESZKOWSKI**
Targowa 18 paw. 3 · 22 818 17 68 · pn-pt. 10-17:30, sb. 10-14
- 46 WZORY I KOLORY. REKODZIEŁO**
Stalowa 35 · 514 901 651 · pn-pt. 8:30-16

- 47 PRACOWNIA KOLDER. BIELIŹNIARSTWO POŚCIELOWE H. ROSTKOWSKA**
Strzelecka 26/78 · 22 618 53 88 · 516 176 940 · pn-pt. 9-17
- 48 PRACOWNIA LAMP ARTYSTYCZNYCH MAGEDA**
Targowa 18 lok. 11 · 22 619 56 63 · 608 626 213
pn-pt. 7-15, sb. 11-14
- 49 ALMAZJ WARSZTATOWA. RAMY I OPRAWY, CERAMIKA, WARSZTATY DECOUPAGE**
Radzymińska 31 · 516 154 001 · wt. 5, czw. 14-18
- 50 DEKORUM. DEKORACJE GIPSOWE, SZTUKATERIA T. STROBEL**
Żąbkowska 4 · 22 619 56 64 · 601 265 664
pn-pt. 10-17, sb. 9-14
- METALOWE**
- 51 ZAKŁAD SZLIFERSKO-NOŻOWNICZY B. KOWALK**
Targowa 36/33 w podwórku · 604 554 508 · pn-pt. 9-15
- 52 STYLOWE ŚLUSARSTWO W MOSIADZU Z. DURKA**
Młodziejowska 9 · 22 618 58 25 · 602 376 523
- 53 KOWALSTWO ARTYSTYCZNE KOWALE LOSU W. GÓRSKI, J. KAMIŃSKI**
Wojnicka 2 · 695 421 058 · 607 051 456 · pn-pt. 7-17
- 54 OBUDOWY METALOWE ZP SESMI R. WASILEWSKI**
Wojnicka 2 · 601 203318 · pn-pt. 8-16
- 55 DRYKIER ROSIAK**
Wojnicka 2 · 501 235 798 · pn-pt. 7-15
- 56 ŚLUSARNIA STALOWA**
Stalowa 35 lok. 15 · 883 901 651 · pn-pt. 9-17, sb. 10-16
- 57 WYRÓB TEKSTYLNÝCH TARCZ POLIESTEROWYCH W. WITAK**
11 Listopada 10/36A · 22 818 56 63 · 511 672 202
pn-pt. 9-15
- INNE**
- 58 PRACOWNIA FLORYSTYCZNA KWIATOWISKO M. SULICH**
Stalowa 14 (wejście od Konopackiej) · 793 539 954
pn-pt. 9-18 sb. 9-15
- 59 ZAKŁAD ELEKTROSERWIS G. ROGGOZIŃSKI**
Konopacka 8 · 22 619 69 86 · pn-pt. 10-17
- 60 ZAKŁAD POLIGRAFICZNY „DRUK” S. GAŚ**
Targowa 17 lok. 44 · 22 618 28 45 · 606 814 505 · pn-pt. 7-15
- 61 LABMED WYTWÓRNIA SZKŁA TECHNICZNEGO I LABORATORYJNEGO W. DZIK**
Śródkowa 11 · 22 818 28 84 · 605 299 012 · 609 299 012

DODATKOWE AKTYWNOŚCI

W niedzielę, 28 lutego, od godziny 9, Muzeum Warszawskiej Pragi zaprasza na wydarzenia on-line, dzięki którym można przenieść się do pracowni praskich mistrzów. Pokażą nam, jak szyć rękawiczki, mufkę, etui na telefon / pióro / okulary.

Linki do wydarzeń znajdziecie na stronie muzeum:

[>>>https://muzeumpragi.pl/wydarzenia/<<<](https://muzeumpragi.pl/wydarzenia/)

<p>PRACOWNIA RZEMIEŚLNICZA</p> <p>Szkoła Fachów – Rękawicznik ONLINE</p>	<p>PRACOWNIA RZEMIEŚLNICZA</p> <p>Szkoła Fachów – Szycie mufki ONLINE</p>	<p>PRACOWNIA RZEMIEŚLNICZA</p> <p>Otwarta Pracownia Kaletnicza – Ręczne szycie skóry ONLINE</p>
<p>CZW, 26.11.2020 / NIE, 28.02.2021 09:00 Muzeum Warszawskiej Pragi</p>	<p>CZW, 03.12.2020 / NIE, 28.02.2021 12:00 Muzeum Warszawskiej Pragi</p>	<p>CZW, 10.12.2020 / NIE, 28.02.2021 18:30-20:00 Muzeum Warszawskiej Pragi</p>
<p>PRACOWNIA RZEMIEŚLNICZA</p> <p>Otwarta Pracownia Kaletnicza – Szycie etui na telefon ONLINE</p>	<p>PRACOWNIA RZEMIEŚLNICZA</p> <p>Otwarta Pracownia Kaletnicza – Szycie etui na pióro lub długopis ONLINE</p>	
<p>PT, 11.12.2020 / NIE, 28.02.2021 18:30-20:00 Muzeum Warszawskiej Pragi</p>	<p>CZW, 17.12.2020 / NIE, 28.02.2021 18:30 Muzeum Warszawskiej Pragi</p>	

Nagrania z wcześniejszych warsztatów z różnych praskich pracowni rzemieślniczych znajdziecie pod tym linkiem:

[>>>https://vimeo.com/wykonanenaprawymbrzegu<<<](https://vimeo.com/wykonanenaprawymbrzegu)